

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

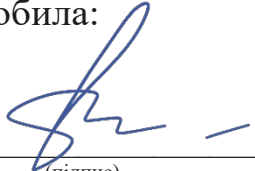
<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Іспит (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>34</u>	<u>16</u>	<u>70</u>	<u>120</u>	<u>2</u>

Київ-ЗФУУ
2025

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», Спеціальність: С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року).

Програму навчальної дисципліни розробила:

Доктор психологічних наук,
професор кафедри психології

(підпис)

В. Синякова

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 9 від “21” травня 2025 року

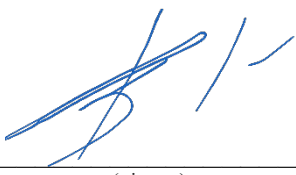
Завідувач кафедри психології

(підпис)

І. Клименко

Гарант ОПП «Психологія»

(підпис)

І. Клименко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) „__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) „__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) „__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) „__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни Обов'язкова Мова навчання Українська	
Модулів - 3	Спеціальність: С4 Психологія Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 2		Семестр	
			2-й
Загальна кількість кредитів/годин - 4/120		Лекції (год.)	
		34	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 год.;	Ступень вищої освіти - Бакалавр	Практичні(год.)	
		16	
		Самостійна робота(год.)	
		70	
		Всього	
		120	
		Вид контролю	
		Іспит	

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Загальна психологія» є формування у студентів цілісної системи наукових знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки людини, психічних процесів, станів і властивостей особистості, а також формування психологічного мислення, здатності аналізувати поведінку людини та застосовувати психологічні знання у професійній діяльності й повсякденному житті.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Загальна психологія» є:

1. Ознайомлення студентів з основними поняттями, категоріями та принципами психологічної науки, її місцем у системі гуманітарних і соціальних наук.
2. Формування системи знань про закономірності функціонування та розвитку психіки людини, психічні процеси, стани та властивості особистості.
3. Вивчення основних психічних процесів (відчуття, сприймання, пам'ять, увага, мислення, уява) та їх ролі у пізнавальній діяльності людини.
4. Ознайомлення з емоційно-вольовою сферою особистості, особливостями прояву емоцій, почуттів, волі та механізмами

саморегуляції поведінки.

5. Формування уявлення про структуру особистості, її індивідуально-психологічні особливості (темперамент, характер, здібності, мотивація).
6. Опанування основних методів психологічного дослідження та формування навичок їх застосування у навчальній та професійній діяльності.
7. Розвиток уміння аналізувати поведінку та психічні явища, застосовувати психологічні знання для розв'язання практичних і професійних завдань.
8. Формування психологічної культури, навичок самопізнання та саморозвитку, що сприяють ефективній міжособистісній взаємодії.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Забезпечення підготовки фахівців у галузі психології здійснюється за системним принципом наступності дисциплін, що формують у студентів поступове оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками та професійними компетентностями.

Пререквізити:

- Філософія — формує загальнонаукове розуміння природи свідомості, мислення та пізнання.
- Історія психології — про розвиток психологічних ідей, теорій та шкіл від античності до сучасності.
- Вступ до спеціальності — про ознайомлення студентів із предметом психології, її завданнями, методами та професійними перспективами.

Постреквізити:

Засвоєння курсу «Загальна психологія» є базою для подальшого вивчення таких навчальних дисциплін:

- Психодіагностика – базові знання про психічні процеси та властивості особистості необхідні для коректного застосування діагностичних методик.
- Основи психологічного консультування, Основи нейрокорекції, Індивідуальна та групова терапія – курс забезпечує теоретичну базу для практичної роботи з клієнтами.
- Методологія теоретичних досліджень у психології, Дані та їх аналіз у психології – дисципліна «Загальна психологія» формує розуміння предмета та методів психологічної науки.
- Історія психології – знання загальних закономірностей психіки

допомагають зрозуміти еволюцію психологічних концепцій.

2.5. Результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Загальна психологія» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Соціально-психологічна сфера особистості

Тема 1. Соціалізація особистості

Поняття соціалізації особистості як процесу засвоєння людиною соціального досвіду, норм і цінностей суспільства. Основні теоретичні підходи до розуміння соціалізації. Етапи соціалізації: первинна та вторинна соціалізація. Основні агенти соціалізації: сім'я, освітні установи, однолітки, засоби масової інформації, культура та соціальні інститути. Механізми соціалізації: ідентифікація, наслідування, навчання, інтеріоризація соціальних норм. Роль соціального середовища у формуванні особистості. Процеси ресоціалізації та десоціалізації. Особливості соціалізації в сучасному суспільстві.

Тема 2. Соціальні групи та міжособистісні відносини

Поняття соціальної групи та її роль у житті людини. Класифікація соціальних груп: великі і малі, формальні і неформальні, первинні та вторинні. Основні характеристики групи: структура, ролі, статуси, групові норми і цінності. Динаміка групових процесів. Поняття групового тиску та конформізму. Механізми взаємовпливу у групі: навіювання, переконання, наслідування. Лідерство і керівництво в соціальній групі. Стили керівництва. Соціально-психологічний клімат колективу та фактори, що впливають на його формування.

Тема 3. Психологія спілкування та взаємодії людей

Поняття спілкування як важливої форми соціальної взаємодії. Основні функції спілкування: інформаційна, регулятивна, емоційна. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони. Вербальні та невербальні засоби комунікації. Значення міміки, жестів, інтонації та дистанції у спілкуванні. Поняття соціальної перцепції. Механізми взаєморозуміння між людьми: ідентифікація, емпатія, рефлексія. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Конфлікти у міжособистісних відносинах, причини їх виникнення та способи конструктивного розв'язання.

Змістовний модуль 2. Емпіричне дослідження в психології

Тема 4. Емпіричне дослідження в психології

Поняття наукового дослідження у психології. Основні принципи та особливості психологічного дослідження. Структура емпіричного дослідження: постановка проблеми, визначення мети і завдань, формулювання гіпотези, вибір методів дослідження, збір та аналіз даних. Планування та організація дослідницької роботи. Основні етапи проведення дослідження. Інтерпретація результатів та формулювання висновків. Етичні принципи психологічних досліджень.

Тема 5. Методи психологічного дослідження

Класифікація методів психологічного дослідження. Теоретичні та емпіричні методи. Спостереження як метод вивчення психічних явищ. Експеримент у психології: лабораторний та природний. Метод опитування: бесіда, інтерв'ю, анкетування. Тестування як метод психологічної діагностики. Соціометрія та інші методи дослідження міжособистісних відносин. Поняття валідності та надійності методик. Особливості використання якісних і кількісних методів у психологічних дослідженнях.

Тема 6. Дослідження відчуттів, сприйняття та уявлень

Поняття відчуттів і сприйняття як первинних пізнавальних процесів. Фізіологічні основи сенсорних процесів. Види відчуттів та їх властивості. Пороги чутливості. Основні закономірності сприйняття. Цілісність і вибірковість сприйняття. Ілюзії сприйняття. Методи дослідження сенсорних процесів. Поняття уявлень, їх роль у пізнавальній діяльності людини. Особливості формування образів у свідомості.

Тема 7. Дослідження уяви, пам'яті та уваги

Поняття уяви та її значення у творчій діяльності людини. Види уяви: відтворювальна та творча. Психологічні механізми формування образів. Поняття пам'яті та її основні процеси: запам'ятовування, збереження, відтворення та забування. Види пам'яті: образна, словесно-логічна, емоційна, рухова. Методи дослідження пам'яті. Поняття уваги, її властивості: концентрація, стійкість, обсяг, розподіл і переключення. Методи дослідження уваги.

Тема 8. Дослідження мислення, інтелекту та мовлення

Поняття мислення як вищого пізнавального процесу. Основні операції мислення: аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, абстрагування. Види мислення: наочно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне. Поняття інтелекту та інтелектуальних здібностей. Методи дослідження інтелекту. Психологічні тести інтелекту. Поняття мови і мовлення. Функції мовлення. Взаємозв'язок мислення і мовлення. Методи дослідження мовленнєвої діяльності.

Тема 9. Дослідження емоційних і вольових процесів

Поняття емоцій і почуттів. Функції емоцій у житті людини. Види емоційних станів. Психологічні теорії емоцій. Методи дослідження емоційних реакцій. Поняття волі та вольових процесів. Структура вольового акту: постановка мети, прийняття рішення, виконання дії. Вольові якості особистості. Роль саморегуляції у діяльності людини.

Тема 10. Дослідження психічних станів та міжособистісних відносин

Поняття психічних станів та їх класифікація. Особливості емоційних, мотиваційних та функціональних станів людини. Методи дослідження психічних станів. Поняття міжособистісних відносин. Методи дослідження взаємин у групі. Соціометрія як метод вивчення структури групи. Психологічний клімат колективу та фактори його формування. Значення міжособистісних відносин у професійній діяльності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л.		пр.	с.р.	
Змістовний модуль 1. Соціально-психологічна сфера особистості				
Тема 1. Соціалізація особистості	13	4	2	7
Тема 2. Соціальні групи та міжособистісні відносини	13	4	2	7
Тема 3. Психологія спілкування та взаємодії людей	13	4	2	7
Змістовний модуль 2. Емпіричне дослідження в психології				
Тема 4. Емпіричне дослідження в психології	13	4	2	7
Тема 5. Методи психологічного дослідження	12	3	2	7
Тема 6. Дослідження відчуттів, сприйняття та уявлень	12	3	2	7
Тема 7. Дослідження уяви, пам'яті та уваги	12	3	2	7
Тема 8. Дослідження мислення, інтелекту та мовлення	10	3	–	7
Тема 9. Дослідження емоційних і вольових процесів	10	3	–	7
Тема 10. Дослідження психічних станів та міжособистісних відносин	10	3	–	7
Підсумковий контроль (екзамен)	2		2	
Усього:	120	34	16	70

5. Тематика практичних занять з дисципліни

Тема 1: Соціалізація особистості

1. Аналіз понять. Пояснити поняття «соціалізація», «ресоціалізація», «агенти соціалізації» та визначити їх роль у розвитку особистості.
2. Класифікація. Скласти таблицю основних етапів соціалізації (первинна, вторинна) із зазначенням їх характеристик.
3. Кейс-аналіз. На основі описаної життєвої ситуації визначити основні фактори, що вплинули на соціалізацію особистості.

4. Обговорення. Проаналізувати роль сім'ї, освіти та соціального середовища у формуванні особистості.

Тема 2: Соціальні групи та міжособистісні відносини

1. Класифікація. Скласти порівняльну таблицю формальних і неформальних соціальних груп.
2. Аналіз структури групи. Визначити ролі, статуси та норми в умовній групі.
3. Кейс. Проаналізувати приклад групової взаємодії та визначити механізми взаємовпливу (конформізм, навіювання, наслідування).
4. Дискусія. Обговорити значення лідерства та психологічного клімату у колективі.

Тема 3: Психологія спілкування та взаємодії людей

1. Аналіз структури спілкування. Визначити комунікативну, інтерактивну та перцептивну сторони спілкування.
2. Практичне завдання. Проаналізувати приклади вербальних і невербальних засобів спілкування.
3. Кейс-аналіз. Визначити можливі бар'єри спілкування у запропонованій ситуації та запропонувати способи їх подолання.
4. Рефлексія. Оцінити роль емпатії та взаєморозуміння у процесі комунікації.

Тема 4: Методи психологічного дослідження

1. Класифікація. Скласти таблицю основних методів психологічного дослідження (спостереження, експеримент, тестування, опитування).
2. Аналіз методик. Визначити переваги та обмеження кожного методу.
3. Практичне завдання. Розробити коротку програму психологічного дослідження з використанням одного з методів.
4. Обговорення. Проаналізувати значення валідності та надійності психологічних методик.

Тема 5: Дослідження відчуттів, сприйняття та уявлень

1. Аналіз понять. Пояснити основні характеристики відчуттів і сприйняття.
2. Практичне дослідження. Провести простий експеримент на визначення порогу чутливості.
3. Аналіз ілюзій. Проаналізувати приклади зорових ілюзій та пояснити їх психологічні механізми.
4. Обговорення. Визначити роль уявлень у пізнавальній діяльності людини.

Тема 6: Дослідження уяви, пам'яті та уваги

1. Класифікація. Скласти таблицю видів пам'яті та їх характеристик.
2. Практичне дослідження. Провести вправу на дослідження обсягу короткочасної пам'яті.
3. Аналіз. Визначити основні властивості уваги (концентрація, обсяг, стійкість).
4. Творче завдання. Розробити вправи для розвитку уяви.

Тема 7: Дослідження мислення, інтелекту та мовлення

1. Аналіз понять. Визначити основні операції мислення (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння).
2. Практичне завдання. Розв'язати логічні задачі для визначення особливостей мислення.
3. Оцінка інтелекту. Ознайомитися з прикладами тестів інтелекту та проаналізувати їх структуру.
4. Обговорення. Пояснити взаємозв'язок мислення і мовлення.

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання наукової літератури з теми «Соціалізація особистості». Підготовка конспекту основних теорій соціалізації.	7
2	Аналіз соціальних груп та міжособистісних відносин. Підготовка короткого реферату про роль лідерства у групі.	7
3	Вивчення психології спілкування. Підготовка прикладів вербальних і невербальних засобів комунікації.	7
4	Опрацювання матеріалу з теми «Емпіричне дослідження в психології». Підготовка схеми етапів психологічного дослідження.	7
5	Вивчення методів психологічного дослідження. Підготовка порівняльної таблиці основних методів психології.	7
6	Опрацювання теми «Відчуття, сприйняття та уявлення». Підготовка прикладів сенсорних процесів у повсякденному житті.	7
7	Вивчення процесів пам'яті, уваги та уяви. Виконання вправ на розвиток пам'яті та уваги.	7
8	Опрацювання теми «Мислення, інтелект та мовлення». Підготовка прикладів логічних задач для розвитку мислення.	7
9	Аналіз емоційних і вольових процесів. Підготовка повідомлення про роль емоцій у поведінці людини.	7
10	Опрацювання теми «Психічні стани та міжособистісні відносини». Підготовка аналізу психологічного клімату у групі.	7
Разом		70 годин

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Загальна психологія» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Загальна психологія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої

ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Екзамен
20%	10%	20%	10%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 заняття, 3 теми – 3 оцінки). 2. Модульний контроль 1 проводиться на 3 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання.		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 7 тем – 7 оцінок). 2. Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання.		1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 10 балів. Розв'язання практичного кейсу 10 балів. Тестові завдання 10 балів.

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-10
2	Наявність доступу до мережі Інтернет	
3	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник. 4-те вид., переробл. і допов. Київ : Видавництво «Людмила», 2025. 520 с.
2. Савчин М. В., Василенко Л. П. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2018. 344 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
4. Павелків Р. В. Загальна психологія : підручник. Київ : Кондор, 2019. 576 с.
5. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2017. 487 с.
6. Варій М. Й. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 968 с.
7. Загальна психологія : підручник / за ред. С. Д. Максименка. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 640 с.
8. Дуткевич Т. В. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 388 с.

Додаткові джерела

9. Максименко С. Д., Клименко В. В. Психологія особистості : підручник. Київ : КММ, 2021. 296 с.
10. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості : навч. посіб. Київ : Каравела, 2020. 372 с.
11. Карамушка Л. М. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Либідь, 2018. 400 с.
12. Кокун О. М. Психологія професійної діяльності : навч. посіб. Київ : КНТ, 2020. 296 с.
13. Помиткін Е. О. Психологія духовного розвитку особистості : монографія. Київ : Наш час, 2020. 280 с.
14. Киричук О. В., Роменець В. А. Основи психології : підручник. Київ : Либідь, 2018. 632 с.
15. Роменець В. А. Історія психології : навч. посіб. Київ : Либідь, 2017. 768 с.
16. Костюк Г. С. Психологія : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2018. 368 с.
17. Максименко С. Д. Психологія розвитку : навч. посіб. Київ : КММ, 2020. 320с
18. Лозова В. І., Троцько Г. В. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2019. 304 с.

Нормативні документи

19. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII.
20. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII.
21. Національна рамка кваліфікацій : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341.
22. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія. Київ : МОН України.
23. Положення про організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти України.

Інформаційні та електронні ресурси

24. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіц. вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
25. Електронна бібліотека НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>
26. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua>
27. Google Scholar : пошукова система наукових публікацій. URL: <https://scholar.google.com>
28. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org>
29. ResearchGate : наукова соціальна мережа. URL: <https://www.researchgate.net>
30. PsyArXiv : відкритий архів психологічних досліджень. URL: <https://psyarxiv.com>
31. ERIC (Education Resources Information Center). URL: <https://eric.ed.gov>
32. Scopus : реферативна база даних наукових публікацій. URL: <https://www.scopus.com>
33. Web of Science : міжнародна наукометрична база даних. URL: <https://www.webofscience.com>
34. Наукова періодика України. URL: <https://journals.uran.ua>
35. Психологічний журнал : наукове фахове видання. URL: <https://psychologyjournal.com.ua>